

[Miljøministeren]

Ikke i min baghave

Mange vil ikke have generende, men samfunds nødvendige anlæg lige i nærheden af, hvor de bor. »Baghaveproblemet« kan man kalde det.

Dette rejser spørgsmålet, om virkemidlerne i landsplanlægningen er gode nok fremover.

Folketingets beslutning om etablering af et landsdækkende TV 2-mastenet er ét eksempel på denne problematik.

Der var bred politisk opbakning bag den nye tv-kanal. Problemet var herefter placeringen af de nye TV-sendemaster, så hele den danske befolkning kunne komme til at se TV 2. Planstyrelsen, Post- og Telegrafvæsenet og de andre berørte myndigheder udarbejdede hurtigt principperne for placeringen af sendemasterne. På den baggrund udsendte miljøministeren et landsplandirektiv, der fastlagde, hvor masterne skulle stå. Der var ikke tale om præcise arealudpegninger, men om angivelse af »cirkler« med en diameter på fem kilometer. Den præcise placering skulle herefter ske via den kommunale planlægning.

Beslutningen om selve placeringen medførte imidlertid en række protester fra borgergrupper, grundejere og miljøorganisationer. Man ville ikke have sendemasterne i »baghaven«.

Endvidere opstod der, efter at miljøministeren havde godkendt placeringerne, nye problemer, f.eks. omkring zonelovstilladelsen og erhvervelse af arealerne. Resultatet blev forsinkelser, så kun halvdelen af masterne var stillet op, da TV 2 »gik i luften« den 1. oktober 1988.

På baggrund af erfaringerne med placeringen af TV 2-sendemasterne kan det overvejes, om miljøministeren i lignende tilfælde må overtage afvejningen af de lokale interessekonflikter på et tidligere tidspunkt. Efter forhandling med de involverede statslige myndigheder og de kommunale råd kunne miljøministeren i stedet præcist udpege, hvor de pågældende anlæg skal placeres.

Et andet aktuelt eksempel på »baghaveproblemet« er lossepladserne.

Hver kommune er ansvarlig for affaldsbortskaffelsen. Enklest ville det derfor være, hvis hver kommune deponerede affaldet inden for sit eget område.

Der er imidlertid klare økonomiske fordele ved, at lossepladserne er så store, at de kan betjene flere kommuner, og der er mange kommu-

ner, hvor det af hensyn til grundvandet ikke er muligt at deponere affald forsvarligt. Kommunerne har derfor normalt behov for at samarbejde om opgaven.

Det er imidlertid ofte meget svært at få placeret en ny losseplads – på grund af, at det opfattes som ubehageligt at få en losseplads som nabo, og hvor der er erhvervs- og grundvandsinteresser. Det har vist sig i hovedstadsområdet og andre steder i landet.

Konflikten mellem overordnede og lokale interesser er illustreret i sagen om lossepladsen på Avedøre Holme. Den lokale modstand mod placeringen har betydet, at deponeringskapaciteten kan slippe op, før den nye plads er klar.

Det er regionplanmyndighedernes ansvar at finde frem til placeringen af lossepladser. Men det kan blive en statslig planlægningsopgave, hvor miljøministeren – som i sagen om Avedøre Holme – må gribe ind for at sikre samfundets overordnede interesser.

Der er meget, der tyder på, at sådanne konflikter vil blive flere og større i fremtiden i takt med, at befolkningens miljøbevidsthed vokser.

»Baghaveproblemet« er i første omgang et lokalt problem. Den lokale modstand mod store, ubehagelige projekter kan imidlertid blive så stor, at »baghaveproblemet« også bliver en landsplanopgave.

Hvordan bliver landsplanlægningen mere effektiv?

Det er regeringens opfattelse, at decentraliseringen skal fastholdes og udbygges.

En vellykket gennemførelse af en øget decentralisering må imidlertid modsvares af en tidlig og klar markering af de statslige interesser. Herved sikres de kommunale råd et godt grundlag for at varetage de nærdemokratiske interesser.

Dette er en vigtig opgave for landsplanlægningen.

Den landsplanpolitiske målsætning kan enten fastsættes som grovere rammer med henblik på en udfyldning fra de lokale råds side, eller miljøministeren kan overtage hele planlægningen fra start til slut.

Valget mellem disse muligheder afhænger af vægtningen i den konkrete sag mellem hensynet til den lokale beslutningsproces på den ene side og på den anden side til en hurtig etablering af det pågældende projekt.